

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus

Kuntayhtymäjohtaja-rehtorin hyväksymä ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen opetussuunnitelma, joka sisältää suunnitelman koulutuksen osien arvioinnista.

Hyväksytty

25.8.2015

__JARMO PALONIEMI_____
Jarmo Paloniemi
Kuntayhtymäjohtaja-rehtori

Sisältö

1. Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen opetussuunnitelman muodostuminen	3
2. Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen osat, toteutus- ja arviointisuunnitelmat	5
2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen, 10 osp ..	5
2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, 10-30 osp.....	8
2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen, 10-20 osp	13
2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen, 10-20 osp.....	14
2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osat tai osa-alueet, 0-10 osp	16
2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat, 0-5 osp	17
3. Arviointi	18

1. Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen opetussuunnitelman muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 60 osaamispistettä ja koulutus muodostuu pakollisista, valinnaisista ja vapaasti valitavista koulutuksen osista. Koulutuksessa on yksi pakollinen osa sekä valinnaisia koulutuksen osia. Valinnaisista koulutuksen osista (2.2) opiskelija valitsee omien tavoitteidensa mukaisesti 50 osaamispistettä vastaavia osaamistavoitteita kohdista 2.2.1–2.2.5.

2.1 Pakollinen koulutuksen osa	10 osp
2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen	
2.2 Valinnaiset koulutuksen osat	50 osp
2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen	10-30 osp
2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen	10-20 osp
2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen	10-20 osp
2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osat tai osa-alueet	0-10 osp
2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat	0-5 osp

Opintojen järjestäminen

Ammatillisen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen peruskoulutukseen hakeutumiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto. Koulutuksen tavoite on myös edistää tasa-arvoa ja esteettömyyttä koulutuksessa. Koulutuksen avulla voidaan vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia hakeutua jatkokoulutukseen ja suorittaa ammatillinen perustutkinto.

Opiskelija voi missä tahansa vaiheessa valmentavaa koulutusta siirtyä suorittamaan tutkintotavoitteista ammatillista koulutusta joko ammatillisena peruskoulutuksena tai oppisopimuskoulutuksena, jos hänellä on riittävät valmiudet. Oppisopimuskoulutukseen siirtyminen edellyttää sopivan oppisopimustaikaa löytymistä.

Oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen sisältyy ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen. Oppisopimuskoulutukseen valmentautuvat opiskelijat voivat suorittaa henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti koulutuksen osien vaihtoehtoja itselleen sopivat (yhteensä vähintään 30 osp).

Koulutuksen osan osaamisjaksosuunnitelma

Jokaisesta jaksosta laaditaan suunnitelma, jossa määritetään mm. keskeiset sisällöt, toteutustavat/opiskelu- ja ohjausmenetelmät, oppimateriaali ja arviointi. Oppimisen ja opetuksen suunnittelussa tulee ottaa opettamisen ja arvioinnin lähtökohdaksi ja päämääräksi oppijan osaaminen ja sen saavuttamisen tukeminen.

Oppimisen ja opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoilla oleva osaaminen. Yksittäisen opiskelijan henkilökohtainen opiskelupolku kuvataan hänen HOPS:aan.

Joustavat opintopolut

Opiskelija etenee opinnoissaan henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti. Valinnaisten ja vapaasti valittavien opintojen valinnalla opiskelija voi painottaa opiskeluaan haluamallaan tavalla. Opiskelijan aikaisempi osaaminen huomioidaan koulutuksen suorituksessa osaamisen tunnustamisten kautta.

Oppimistilanteissa opettajat ohjaavat ja kannustavat. Paras mahdollinen oppiminen saavutetaan myönteisessä ja kannustavassa ilmapiirissä, jossa tuetaan oppijan tavoitteita. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskelija voi edetä koulutuksen osa kerrallaan. Henkilökunta tiedottaa erilaisista oppimisen tuen mahdollisuuksista ja järjestelyistä. Oppimistilanteissa tarjotaan tukea varhaisen tuen mallin mukaisesti.

Opinto-ohjaus

Opiskelijalla on oikeus saada opinto-ohjausta. Opinto-ohjausta annetaan jokaiselle opiskelijalle tarpeellinen määrä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Opinto-ohjaus sisältyy kaikkiin Valma-koulutuksen osiin.

Erityisopetus

Oulun seudun ammattiopistossa järjestetään opetus erityisopetuksena silloin, kun opiskelija tarvitsee erityistä tukea opiskeluunsa. Opetussuunnitelman yhteisessä osassa kuvataan erityisopetuksen järjestämisen periaatteet, ja erityisopetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa kuvataan toiminnan järjestäminen käytännössä. Suunnitelmaa täydennetään yksikkökohtaisilla erityisopetuksen toteutussuunnitelmilla. (opetussuunnitelman yhteinen osa).

2. Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen osat, toteutus- ja arviointisuunnitelmat

2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen, 10 osp

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen	
Osaamistavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivuilla 2-4	
Koulutuksen osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen, 10 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	<p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan ohjatusti. Koulutuksen osa sisältää orientaation.</p> <p>Orientaatio sisältää: alkukartoitukset, perehdytys toimintaympäristöön, haastattelut, ryhmäytyminen (tarvittaessa), opiskelijan osallistaminen itsearviointiin, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, huoltajan ja tarpeellisen tukiverkoston yhteistyö.</p> <p>Muu pakollisen koulutuksen osa (koulutuksen ja ammattien tuntemus; opiskelijan valmiudet; opiskelijan itsetuntemus; työelämään, ammatteihin ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen; henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelma) suoritetaan opintojen aikana.</p> <p>Tarvittaessa korttikoulutuksiin liittyvä osaaminen (mm. hygieniaosaaminen, työturvallisuusosaaminen, tulityöosaaminen, ensiapuosaaminen).</p>	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Osaamista tunnustetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella.</p> <p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan myös ryhmän jäsenenä.</p> <p>Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja kannustavia menetelmiä. Palaute on avointa, rakentavaa ja realistista. Oppimisen arviointimenetelmiä ovat esimerkiksi itsearviointit, arviointi- ja palautekeskustelut, suulliset ja kirjalliset tehtävät, oppimispäiväkirjat.</p>	Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.

<p>Opiskelijan itsetuntemus</p> <p>Koulutuksen ja ammattien tuntemus</p> <p>Opiskelun (yleis)valmiudet</p>	<p>Toteuttamisessa huomioidaan elinikäisen oppimisen avaintaidot. Toteutetaan mm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yksilöohjauksena • yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyönä • keskustelemalla • opinto- ja vierailukäynneillä • mahdollisilla leireillä • luokkaopetuksena • projektityöskentelynä • verkko-opintoina tai verkkomateriaalia hyödyntäen • oppimistehtävinä ja –peleinä • koulutuksen ja työelämän tutustumisjaksoilla <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittämällä omia kiinnostuksia, soveltuvuutta ja mahdollisia esteitä oppijana koulutusta suunniteltaessa • tunnistamalla omaan elämäntilanteeseen mahdollisesti liittyviä haasteita • perehtymällä Suomen koulutusjärjestelmän periaatteisiin, toisen asteen ammatillisen koulutuksen muotoihin, ammatillisen perustutkinnon suorittamistapoihin ja muihin koulutuksiin • selvittämällä itselle sopiva koulutusmuoto eri ammatteihin ja työympäristöihin sekä itseään kiinnostavien ammattien perusedellytyksiin tutustuen • perehtymällä eri koulutusalojen pääsyvaatimuksiin, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin • tutustumalla ammatilliseen opiskeluun käytännössä (tutustumisjaksot) • kartoittamalla omia opiskelutaitoja, oppimisen vahvuuksia ja kehittämiskohtia • käyttämällä vuorovaikutustilanteissa erilaisia viestintä- ja kommunikointikeinoja • toimimalla ryhmätyötilanteissa • asettamalla omia oppimistavoitteitaan ja hyödyntämällä ohjausta ja palautetta opintojen suunnittelussa ja tavoitteissa 	<p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty-merkinnän lisäksi.</p>	
--	--	---	--

<p>Työelämään, ammatteihin ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen</p> <p>Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelmat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hankkimalla työpaikalla kokemusta ja tietoa ammateista, työtehtävistä ja työympäristöistä ja muodostamalla käsityksen soveltuvuudestaan toimia eri ammateissa • perehtymällä työelämän pelisääntöihin ja tehtyihin sopimuksiin ja noudattamalla niitä käytännössä • perehtymällä työnhakumenetelmiin, työllistymiseen ja työn tekemiseen vaikuttaviin tekijöihin • tiedostamalla tarvitsemansa työturvallisuusohjeet noudattaen niitä • ottamalla vastaan ohjausta ja palautetta työpaikkaohjaajalta ja ohjaavalta opettajalta • tutustumalla oppisopimuskoulutuksen peruseriaatteen ja edellytyksiin siihen osallistumiselle <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelella ja toteuttamalla omaa opiskelua (HOPS) sekä ottamalla vastuuta opinnoistaan • arvioimalla realistisesti koulutusmahdollisuuksiaan ja tekemällä toteuttamiskelpoisen jatkosuunnitelman 		
Etenemisen ehdot		Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:	
		<p>Jos koulutuksen osa-alueita suoritetaan työpaikalla oppien, osallistuu arviointiin myös työpaikkaohjaaja.</p> <p>Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.</p>	

2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, 10-30 osp

Opiskeluvalmiuksien vahvistamisen osa-alueet valitaan opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Osa-alueita ovat viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen sekä yhteiskunnassa tarvittava osaaminen.

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen	
Osaamistavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivuilla 4-5.	
Koulutuksen osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen 10-30 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	<p>Opiskelija saavuttaa opiskelutaidot, jotka tukevat oppimista sekä valmentavassa koulutuksessa että ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opiskelija vahvistaa tietopohjaansa ja sitoutuu opiskeluun. Hän parantaa mahdollisuuksiaan tulla valituksi ammatilliseen koulutukseen sekä tarvittaessa korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja. Oppimisen vahvistamisen osa-alueet valitaan opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.</p> <p><u>Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen</u> Tämä koulutuksen osa voi sisältää suomi/ruotsi äidinkielenä tai suomi/ruotsi toisena kielenä (S2/R2)-opintoja, vieraan kielen opintoja sekä toisen kotimaisen kielen opintoja ja muita viestintä- ja vuorovaikutustaitoja tukevia opintoja</p> <p>Toteuttamisessa huomioidaan elinikäisen oppimisen avaintaidot.</p> <p>Toteutetaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyönä - luokkaopetuksena - projektityöskentelynä - verkko-opintoina tai verkkomateriaalia hyödyntäen - oppimistehtävinä ja –peleinä - työpaikalla 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Osaamista tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella.</p> <p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan myös ryhmän jäsenenä.</p> <p>Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja kannustavia menetelmiä. Palaute on avointa, rakentavaa ja realistista. Oppimisen arviointimenetelmiä ovat esimerkiksi itsearviointit, arviointi- ja palautekeskustelut, suulliset ja kirjalliset tehtävät, oppimispäiväkirjat.</p> <p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p>	<p>Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.</p>

	<p>Opitaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hakemalla tietoa eri lähteistä eri medioita käyttäen, kriittisesti arvioiden • harjoittelemalla vieraan/toisen kotimaisen kielen keskeisiä rakenteita • hankkimalla vähintään B1-tason suomen kielen (S2) taidon, jotta selviytyy ammatillista opinnoista • vahvistamalla sanavarastoa • harjoittelemalla kielenkäytön eri osa-alueita ja viestintä- ja vuorovaikutustilanteita • tutustumalla ammattiviestinnän erilaisiin tilanteisiin • harjoittelemalla erilaisia suullisia ja kirjallisia vuorovaikutustilanteita • ei-vieraskielinen opiskelija ymmärtää toisen kotimaisen kielen (ruotsi) perusteita niin, että voi osallistua ammatilliseen koulutukseen • harjoittelemalla suullisten, kirjallisten ja kuvallisten tekstien ymmärtämistä, tulkitsemista ja tuottamista suomen (tai ruotsin) kielellä • arvioimalla ja kehittämällä suullisia ja kirjallisia vuorovaikutustaitoja suomi/ruotsi äidinkielenä tai suomea toisena kielenä sekä vieraalla kielellä • harjoittelemalla aktiivista viestintää erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja monimediaisissa ympäristöissä 	<p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytyt -merkinnän lisäksi.</p> <p>Lisäksi todistukseen merkitään tarvittaessa opiskelijan saavuttama kielitaidon taso eurooppalaisen viitekehyksen mukaan.</p> <p>Jos opiskelija korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja, annetaan niistä erillinen todistus.</p> <p>Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, ne arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten ja arviointisuunnitelmien mukaisesti.</p>	
<p>Etenemisen ehdot</p>	<p>Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:</p>		
	<p>Jos koulutuksen osa tai osa-alueita suoritetaan työpaikalla oppien, osallistuu arviointiin myös työpaikkaohjaaja.</p> <p>Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.</p>		

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen	
Osaamistavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivulla 6.	
Koulutuksen osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen 10-30 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	<p><u>Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen</u></p> <p>Tämän koulutuksen osa-alue voi sisältää matematiikan, fysiikan, kemian sekä tieto- ja viestintäteknologian opintoja.</p> <p>Toteuttamisessa huomioidaan elinikäisen oppimisen avaintaidot.</p> <p>Toteutetaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyönä - luokkaopetuksena - projektityöskentelynä - verkko-opintoina tai verkkomateriaalia hyödyntäen - oppimistehtävinä ja –peleinä - käytännön toimintana - työpaikalla <p>Opitaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harjoittelemalla peruslaskutoimituksia, prosenttilaskennan perusteita, mittayksiköiden muunnoksia, geometriaa • harjoittelemalla omien laskutoimitusten oikeellisuuden arvioimista (mm. konkreettisten esimerkkien/ apuvälineiden avulla) • tutustumalla laskustrategioihin • harjoittelemalla yhtälöiden käyttöä matemaattisten ongelmien ratkaisuihin • perehtymällä tilastojen tulkintaan • tutustumalla keskeisiin fysiikan ja kemian käsitteisiin, ilmiöihin ja lainalaisuuksiin • harjoittelemalla ja syventämällä päässälasku- ja päättelytaitoja 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Osaamista tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella.</p> <p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan./ Opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko koulutuksen osan ajan.</p> <p>Oppimisen arviointimenetelmiä ovat mm. havainnointi, itsearviointi, vertaisarviointi, oppimispäiväkirja, portfolio, itsearvioinnin ja arvioinnin lomake, kokeet, ohjaus- ja palautekeskustelut.</p> <p>Osaamisen arviointi: Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p>	<p>Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntämällä tieto- ja viestintäteknologiaa (atk-taidot) 	<p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksyty -merkinnän lisäksi.</p> <p>Jos opiskelija korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja, annetaan niistä erillinen todistus.</p> <p>Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, ne arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten ja arviointisuunnitelmien mukaisesti.</p>	
Etenemisen ehdot		Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:	
		<p>Jos koulutuksen osa tai osa-alueita suoritetaan työpaikalla op-pien, osallistuu arviointiin myös työpaikkaohjaaja.</p> <p>Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.</p>	

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, yhteiskunnassa tarvittava osaaminen	
Osaamistavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivulla 7.	
Koulutuksen osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen 10-30 osp	<p><u>Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen</u></p> <p>Toteuttamisessa huomioidaan elinikäisen oppimisen avaintaidot.</p> <p>Toteutetaan mm: - yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyönä - luokkaopetuksena</p>	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Osaamista tunnustetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella.</p> <p>Oppimisen arviointi:</p>	Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.

<p>Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projektityöskentelynä - verkko-opintoina tai verkkomateriaalia hyödyntäen - oppimistehtävinä ja –peleinä - työpaikalla - tutustumis- ja vierailukäynneillä <p>Opitaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutustumalla yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja oikeuslaitoksen toimintaperiaatteisiin • tutustumalla suomalaisen elinkeino- ja työelämän toimialoihin • tutustumalla toimintamahdollisuuksiinsa yhteisten asioiden hoitamisessa yhteiskunnassa, oppilaitoksessa, vapaa-ajalla ja työelämässä • perehtymällä oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa aktiivisena kansalaisena • harjoittelemalla toimimaan erilaisissa yhteisöissä (eri kulttuurit, uskonnot, vähemmistöryhmät) • perehtymällä kolmannen sektorin toimintaan, globalisaation vaikutuksiin sekä hankkimalla tietoa yhteiskunnan monimuotoisuudesta ja eri kulttuureista 	<p>Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan. Opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko koulutuksen osan ajan.</p> <p>Oppimisen arviointimenetelmiä ovat mm. havainnointi, itsearviointi, vertaisarviointi, oppimispäiväkirja, portfolio, itsearvioinnin ja arvioinnin lomake, kokeet, ohjaus- ja palautekeskustelut.</p> <p>Osaamisen arviointi: Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, ne arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten ja arviointisuunnitelmien mukaisesti..</p>	
<p>Etenemisen ehdot</p>		<p>Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:</p>	
		<p>Jos koulutuksen osa tai osa-alueita suoritetaan työpaikalla oppien, osallistuu arviointiin myös työpaikkaohjaaja.</p> <p>Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.</p>	

2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen, 10-20 osp

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen 10-20 osp	
Osaamistavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivuilla 7-8.	
Koulutuksen osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen 10-20 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	<p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan työssäoppimiseen tai oppisopimukseen valmentautumispaikassa.</p> <p>Oppiminen tapahtuu työpaikalla työtehtävien kautta. Koulutuksen osa sisältää opiskelijan itsenäistä opiskelua. Koulutuksen osan voi suorittaa eri oppimisympäristöissä/ työpaikoilla.</p> <p>Opitaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistumalla työpaikan perehdytykseen ja työpaikan työtehtäviin ja tekemällä suunniteltuja työtehtäviä • hankkimalla tietoa ammattialasta käytännössä • osallistumalla työyhteisön toimintaan • osallistumalla ohjaus- ja arviointikeskusteluihin • noudattamalla työelämän keskeisiä pelisääntöjä ja työpaikan turvallisuusohjeita • hankkimalla tietoa työlainsäädännöstä ja työelämän sopimuskäytännöistä (sis 20 osp suoritukseen) • syventämällä valitsemiensa alojen tuntemusta ja selkiyttämällä koulutustavoitteitaan sekä arvioimalla soveltuvuuttaan eri ammattialoille (sis 20 osp suoritukseen) 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Osaamista tunnustetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella.</p> <p>Oppimisen arviointi: Oppimisen arviointimenetelmiä ovat mm. ohjaus- ja arviointikeskustelut, itsearviointi, työpaikkaohjaajan arviointi, oppimispäiväkirja.</p> <p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty-merkin lisäksi.</p>	Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.
Etenemisen ehdot		Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:	

Opiskelijalla tulee olla työelämän perusvalmiudet.	Itsearviointi, työpaikkaohjaaja osallistuu arviointiin. Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.
--	--

2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen, 10-20 osp

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen	
Tavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivuilla 8-9.	
Opintojen toteutus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus (nimi ja laajuus osp)	Toteutustapa		
2.2.3. Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen 10-20 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	<p>Opiskelija vahvistaa arjen toimintoihin ja kodin hoitamiseen liittyviä tietoja ja taitoja sekä saa valmiuksia omassa elämässä selviytymiseen ja osallisuuteen yhteiskunnassa.</p> <p>Opiskelija kehittää kuluttaja- ja talousosaamistaan ja edistää omaa hyvinvointiaan terveellisten ruokailutottumusten ja elämäntapojen avulla. Hän osaa huolehtia omasta toimintakyvystään ja tietää, kuinka voi viettää vapaa-aikansa omaa hyvinvointiaan edistävällä tavalla. Opiskelija on tietoinen taiteen, kulttuurin, kädentaitojen ja liikunnan harrastamisen sekä sosiaalisista suhteista huolehtimisen merkityksestä terveyttä ja hyvinvointia tukevana voimavarana.</p> <p>Toteutetaan mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilö-, pari- ja/tai ryhmätyönä - luokkaopetuksena - projektityöskentelynä - verkko-opintoina tai verkkomateriaalia hyödyntäen 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Osaamista tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella.</p> <p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan myös ryhmän jäsenenä.</p> <p>Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja kannustavia menetelmiä. Palaute on avointa, rakentavaa ja realistista. Oppimisen arviointimenetelmiä ovat esimer-</p>	Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.

	<p>- oppimistehtävinä ja –peleinä - työpaikalla - vierailukäynteinä</p> <p>Toteuttamisessa huomioidaan elinikäisen oppimisen avaintaidot.</p> <p>Opitaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistamalla omat voimavarat ja vahvistamalla toimintakykyä sekä hyvinvointia • perehtymällä yhteiskunnan tarjoamiin palvelujärjestelmiin ja palveluihin • toimimalla eri tilanteissa yhteistyössä muiden kanssa käytöstapoja ja tapakulttuuria noudattaen • tunnistamalla oman vuorokausirytmensä ja mukauttamalla sen opiskelun ja työelämän tarpeisiin • hankkimalla tietoja ja taitoja, joiden avulla tekee oman elämänsä taloudellisia päätöksiä • suunnittelemalla ja mahdollisesti tekemällä arkielämään ja itseenäiseen asumiseen liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja • perehtymällä siihen, miten hygienia vaikuttaa terveyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin • huoltamalla omat vaatteet • tutustumalla turvallisiin, vastuullisiin ja kestäviin toimintatapoihin opiskelu- ja asuinympäristössä • suunnittelemalla kodin ruokaostokset ja valmistamalla kotiruokaa • tutustumalla erilaisiin liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin • tutustumalla taide- ja kulttuuripalveluiden ja tapahtumien tarjontaan • harjoittelemalla kädentaitoja arjen toiminnoissa • ymmärtämällä sosiaalisten suhteiden merkitys hyvinvoinnille. 	<p>kiksi itsearviointit, arviointi- ja palautekeskustelut, suulliset ja kirjalliset tehtävät, oppimispäiväkirjat.</p> <p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty -merkinnän lisäksi.</p>	
Etenemisen ehdot		Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:	
		Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.	

2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osat tai osa-alueet, 0-10 osp

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osat tai osa-alueet	
Tavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivulla 10.	
Opintojen toteutus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.2.4 Ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osat tai osa-alueet, 0-10 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti suorittaa ammatillisen perustutkinnon tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, jos opiskelijalla on siihen valmiuksia ja hänellä on edellytyksiä saavuttaa niiden ammattitaitovaatimuksia (ammatilliset tutkinnon osat) tai osaamistavoitteita (yhteiset tutkinnon osat).	Oppimisen arviointi: Oppiminen arvioidaan koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukaisesti. Osaamisen arviointi: Suoritettut tutkinnon osat/osa-alueet arvioidaan siten, kuin niitä koskevissa perustutkintojen perusteissa määrätään	Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.
Etenemisen ehdot		Opintojen arvosanan määräytymisen perusteet:	
		Jos koulutuksen osa tai osa-alueita suoritetaan työpaikalla oppien, osallistuu arviointiin myös työpaikkaohjaaja. Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opettaja/t.	

2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat, 0-5 osp

Koulutuksen osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

KOULUTUKSEN OSA		2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat	
Tavoitteet		Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit on kuvattu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa sivulla 10.	
Opintojen toteutus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
2.2.5 Vapaasti valittavat koulutuksen osat, 0-5 osp Koulutuksen osa sisältää opintojen ohjausta.	Vapaasti valittavien koulutuksen osien avulla opiskelija voi saada vahvistusta urasuunnitteluunsa ja lisävalmiuksia tuleviin ammatillisiin opintoihin oman suuntautumisensa mukaan. Opiskelija voi henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti suorittaa vapaasti valittavia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta) tarjonnasta. Vapaasti valittavat koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta. Vieraskielisille opiskelijoille voidaan järjestää myös oman äidinkielen opetusta, jonka tavoitteena on huolehtia siitä, että he ymmärtävät toiminnallisen kaksikielisyyden merkityksen ja arvostavat oman äidinkielen osaamista myös ammatillisissa yhteyksissä.	Oppimisen arviointi: Oppiminen arvioidaan koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukaisesti. Osaamisen arviointi: Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon vapaasti valittavia tutkinnon osia tai niiden osa-alueita, ne arvioidaan vapaasti valittavien tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti.	Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.
Etenemisen ehdot		Opintojen suorituksen määräytymisen perusteet:	
		Jos koulutuksen osa-alueita suoritetaan työpaikalla oppien, osallistuu arviointiin myös työpaikkaohjaaja. Arvioinnista päättää koulutuksen osaa opettanut opetta/jat.	

3. Arviointi

TUTKINNON OSA	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINNIN SUUNNITELTU AJANKOHTA JA SUORITAMISPAIKKA	OSAAMISEN ARVIOINTI
Pakolliset tutkinnon osat			
<p>2.1.1 Ammatilliseen koulutukseen orientoituminen ja työelämän perusvalmiuksien hankkiminen, 10 osp</p> <p>Opiskelijan itsetuntemus Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää fyysisiä, sosiaalisia ja psyykkisiä edellytyksiään uran- ja ammatinvalinnan pohjaksi ja tunnistaa kehittymistarpeitaan • tunnistaa omia kiinnostuksiaan, soveltuvuuttaan ja mahdollisia esteitään oppijana koulutusta suunniteltaessa • selvittää omalle elämälle asettamia tavoitteita ja toiveita sekä tunnistaa elämäntilanteensa mahdollisia haasteita • parantaa mahdollisuuksiaan suorittaa ammatillinen perustutkinto. <p>Koulutuksen ja ammattien tuntemus Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee Suomen koulutusjärjestelmän periaatteet ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen muodot, ammatillisen perustutkinnon suorittamistavat ja muita koulutuksia • on selvillä eri ammateista ja työympäristöistä sekä itseään kiinnostavien ammattien perusedellytyksistä tavoitteena löytää itselleen sopiva koulutusmuoto • perehtyy eri koulutusalojen pääsyvaatimuksiin, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin. 	<p>Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan myös ryhmän jäsenenä.</p> <p>Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja kannustavia menetelmiä. Palaute on avointa, rakentavaa ja realistista. Oppimisen arviointimenetelmiä ovat esimerkiksi itsearviointit, arviointi- ja palautekeskustelut, suulliset ja kirjalliset tehtävät, oppimispäiväkirjat.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itsetuntemus ja opiskeluvuodet • Koulutuksen tuntemus ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen • Työelämään perehtyminen ja ammattien tuntemus • Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelmat 	<p>Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty-merkinnän lisäksi.</p>

<p>Opiskelun (yleis)valmiudet Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi omia opiskelutaitojaan ja oman oppimisen vahvuuksia sekä kehittämiskohtia • asettaa omia oppimistavoitteitaan • viestii ja toimii vuorovaikutustilanteissa erilaisia viestintä- ja kommunikointikeinoja käyttäen • osaa toimia ryhmätyötilanteissa ja oppii ryhmän avulla. <p>Työelämään, ammatteihin ja oppisopimuskoulutukseen perehtyminen Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutustuu ammatilliseen opiskeluun käytännössä ja hahmottaa työssäoppimisen osana tutkintoon johtavaa ammatillista koulutusta • hankkii työpaikalla kokemusta ja tietoa ammateista, työtehtävistä ja työympäristöistä ja muodostaa käsityksen soveltuvuudestaan toimia eri ammateissa • ymmärtää sosiaalisten taitojen merkityksen työelämässä ja työryhmien jäsenenä • tuntee työnhakumenetelmiä ja työllistymiseen vaikuttavia tekijöitä • tuntee oppisopimuskoulutuksen peruserätyksen ja edellytykset siihen osallistumiselle • tuntee työelämän pelisäännöt ja tehdyt sopimukset sekä noudattaa niitä käytännössä • tietää tarvitsemansa työturvallisuusohjeet ja noudattaa niitä • ottaa vastaan ohjausta ja palautetta työpaikkaohjaajalta ja ohjaavalta opettajalta. <p>Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja jatkosuunnitelmat Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää, miten koulutus vaikuttaa ammattitaidon saavuttamiseen ja töihin sijoittumiseen • käyttää henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa opintojensa pohjana ja tekee jatkosuunnitelman. 			
---	--	--	--

Valinnaiset tutkinnon osat			
<p>2.2.1 Opiskeluvalmiuksien vahvistaminen, 10–30 osp</p> <p>Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen</p> <p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> kehittää ja arvioi opiskelutaitojaan, monilukutaitoaan ja viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan käyttäen itselleen soveltuvia kommunikointikeinoja arvioi ja kehittää suomen tai ruotsin kielen taitoaan ja tunnistaa eri tekstilajeja sekä hallitsee ammattiviestinnän perusteita osaa hakea tietoa eri tietolähteitä ja välineitä käyttäen sekä toimia monimediaisessa ympäristössä hallitsee vieraan kielen perusteita sillä tasolla, että voi osallistua ammatilliseen koulutukseen kuuluviin vieraan kielen opintoihin ymmärtää toisen kotimaisen kielen perusteita sillä tasolla, että voi osallistua ammatilliseen koulutukseen kuuluviin toisen kotimaisen kielen opintoihin. <p>Vieraskielisten opiskelijoiden/maahanmuuttajien suomen/ruotsin kielen tavoitteena on saavuttaa B1 –tasoinen kielitaito kuullun ymmärtämisessä, puhumisessa, luetun ymmärtämisessä ja kirjoittamisessa.</p> <p>Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen</p> <p>Opiskelija</p>	<p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työkentelyään ja oppimistaan myös ryhmän jäsenenä.</p> <p>Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja kannustavia menetelmiä. Palaute on avointa, rakentavaa ja realistista. Oppimisen arviointimenetelmiä ovat esimerkiksi itsearviointit, arviointi- ja palautekeskustelut, suulliset ja kirjalliset tehtävät, oppimispäiväkirjat.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiedonhaku Suulliset, kirjalliset ja kuvalliset tekstit Viestiminen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa Viestien ymmärtäminen ja tuottaminen eri kielillä <p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustele-</p>	<p>Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritettuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty -merkinnän lisäksi.</p> <p>Lisäksi todistukseen merkitään tarvittaessa opiskelijan saavuttama kielitaidon taso eurooppalaisen viitekehyksen mukaan.</p> <p>Jos opiskelija korottaa perusopetuksen oppimäärän arvonsa, annetaan niistä erillinen todistus.</p> <p>Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osia alueita, ne arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti.</p> <p>Osaamisen arviointi:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelua varten tarvittavat matematiikan perustiedot ja -taidot • harjoittaa ja syventää päättely- ja päässälaskutaitojaan • osaa lukea ja tulkita tilastoaineistoja • saavuttaa tiedolliset valmiudet fysiikan ja kemian opiskeluun ammatillisessa peruskoulutuksessa • hyödyntää ja syventää tieto- ja viestintäteknologian osaamistaan • ymmärtää mihin luonnontieteelliset kysymykset liittyvät jokapäiväisessä elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa. <p>Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen</p> <p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää eduskunnan, hallituksen ja oikeuslaitoksen toimintaperiaatteet • tuntee suomalaisen elinkeino- ja työelämän toimialoja, tuotantoa ja palveluja • tutustuu toimintamahdollisuuksiinsa yhteisten asioiden hoitamisessa oppilaitoksessa, aktiivisena kansalaisena ja kuluttajana • tarkastelee kolmannen sektorin ja maailmanlaajuisen toiminnan (globalisaation) vaikutuksia yhteiskunnassa 	<p>malla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan./ Opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko koulutuksen osan ajan.</p> <p>Oppimisen arviointimenetelmiä ovat mm. havainnointi, itsearviointi, vertaisarviointi, oppimispäiväkirja, portfolio, itsearviointi ja arvioinnin lomake, koheet, ohjaus- ja palautekeskustelut</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peruslaskutaidot • Matemaattisen osaamisen syventäminen • Tutustuminen fysiikan ja kemian perusteisiin • Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen <p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työskentelyään ja oppimistaan. Opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko koulutuksen osan ajan.</p>		<p>Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty -merkinnän lisäksi.</p> <p>Jos opiskelija korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja, annetaan niistä erillinen todistus.</p> <p>Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osia, ne arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti.</p> <p>Osaamisen arviointi: Yhteiskunnassa tarvittava osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää omaa ja muiden kulttuurista moninaisuutta ja pohtii omaa identiteettiään. 	<p>Oppimisen arviointimenetelmiä ovat mm. havainnointi, itsearviointi, vertaisarviointi, oppimispäiväkirja, portfolio, itsearviointin ja arvioinnin lomake, koheet, ohjaus- ja palautekeskustelut.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteiskunnassa toimiminen • Suomalainen elinkeino- ja työelämä • Aktiivisena kansalaisena toimiminen 		<p>Jos opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osia-alueita, ne arvioidaan yhteisten tutkinnon osien arviointia koskevien määräysten mukaisesti.</p>
<p>2.2.2 Työssäoppimiseen ja oppisopimuskoulutukseen valmentautuminen, 10–20 osp</p> <p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • syventää tuntemusta valitsemistaan ammattialoista ja selkiyttää omia koulutustavoitteitaan sekä hankkii tietoa itseään kiinnostavista tutkinnoista • selkiyttää ja parantaa ammatillisia valmiuksiaan ja edellytyksiään toimia tulevassa ammatissaan • arvioi soveltuvuuttaan eri ammattialoille käytännön toiminnan kautta • vahvistaa sosiaalisia taitojaan, joita tarvitaan työelämässä ja työssäoppimiseen valmentautumisessa • hankkii tietoa työelämän eettisistä ja esteettisistä kysymyksistä • tietää työlainsäädäntöön ja työelämän sopimuskäytäntöihin liittyviä perusasioita sekä omat oikeutensa ja velvollisuutensa työntekijänä • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja ja terveyshaittoja sekä noudattaa työturvallisuusohjeita • osaa ottaa vastaan ohjausta ja palautetta työpaikkaohjaajalta ja ohjaavalta opettajalta • suunnittelee omaa työskentelyään ja toimii asetettujen tavoitteiden mukaan 	<p>Oppimisen arviointi: Oppimisen arviointimenetelmiä ovat mm. ohjaus- ja arviointikeskustelut, itsearviointi, työpaikkaohjaajan arviointi, oppimispäiväkirja.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet 10 osp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työtehtävissä toimiminen ja työelämän periaatteiden noudattaminen • Tiedonhaku itselle sopivista aloista <p>20 osaamispisteen suorittaminen → em. kohteiden lisäksi seuraavat arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työlainsäädäntö ja sopimuskäytännöt • Itselle sopivan alan selkiyttäminen 	<p>Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty-merkinnän lisäksi.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • syventää oppisopimuskoulutuksen tuntemusta ja sen työsuhdeperusteisuutta sekä on selvillä koulutusmuodon soveltuvuudesta itselleen. 			
<p>2.2.3 Arjen taitojen ja hyvinvoinnin vahvistaminen, 10–20 osp</p> <p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa omat voimavaransa ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan • perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palvelujärjestelmiin ja palveluihin • toimii eri tilanteissa yhteistyössä muiden kanssa käytöstapoja ja tapakulttuuria noudattaen • tunnistaa oman vuorokausirytmensä ja osaa muokata sen opiskelun ja työelämän tarpeisiin • hankkii tietoja ja taitoja, joiden avulla tekee oman elämänsä taloudellisia päätöksiä • suunnittelee ja mahdollisesti tekee arkielämään ja itsenäiseen asumiseen liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja • ymmärtää, miten hygienia vaikuttaa terveyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin • osaa huoltaa vaatteensa • tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään • suunnittelee kodin ruokaostokset ja valmistaa kotiruokaa • tutustuu erilaisiin liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin • tutustuu taide- ja kulttuuripalveluiden ja tapahtumien tarjontaan • saa valmiuksia kädentaitojen käyttämiseen arjen toiminnoissa • ymmärtää sosiaalisten suhteiden merkityksen hyvinvoinnille. 	<p>Oppimisen arviointi: Opiskelijan oppimisen edistymistä seurataan oppimistilanteissa keskustelemalla opiskelijan kanssa, antamalla hänelle henkilökohtaista palautetta sekä ohjaamalla häntä arvioimaan omaa työs-kentelyään ja oppimistaan myös ryhmän jäsenenä.</p> <p>Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja kannustavia menetelmiä. Palaute on avointa, rakentavaa ja realistista. Oppimisen arviointimenetelmiä ovat esimerkiksi itsearvioinnit, arviointi- ja palautekeskustelut, suulliset ja kirjalliset tehtävät, oppimispäiväkirjat</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet 10 osp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terveelliset elämäntavat • Oman talouden ja raha-asioiden hallinta • Hyvinvointi ja vapaa-aika <p>20 osaamispisteen suorittaminen → em. kohteiden lisäksi seuraavat arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelma oman talouden hoitamisesta • Suunnitelma oman hyvinvoinnin edistämiseksi • Suunnitelmien toteuttaminen 	<p>Koulutuksen osa toteutetaan opintojen aikana.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.</p> <p>Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on hyväksytysti suorittanut koulutuksen perusteiden mukaiset kohteet.</p> <p>Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää sanallisella arvioinnilla hyväksytty -merkinnän lisäksi.</p>